

Liikkumisen ohjaus Varsinais-Suomessa 2026

Valonia/Varsinais-Suomen liitto 24.3.2026

Tavoitteet ja toteuttaja

Hankkeen tavoitteena oli edistää kestävästä liikkumisesta ja sen kokonaisvaltaista suunnittelua varsinaissuomalaisissa kunnissa. Tavoitteena oli saada kestävästä liikkumisesta työtä kuntien strategioihin, suunnitelmiin ja arkeen.

Hankkeessa painopisteinä oli:

- edistää hyvien käytäntöjen jalkauttamista alueella ja innostaa kuntia ja organisaatioita tekemään hyväksi havaittuja kestävästä liikkumisesta edistämisen toimenpiteitä Kestävästä liikkumisesta tila -katsauksen avulla.
- päivittää Varsinais-Suomen Liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma, joka toimii ohjenuorana liikkumisen ohjauksen toimenpiteille.

Vastuullinen toimija ja hankkeen omistaja oli Varsinais-Suomen liitto ja toiminnan koordinoinnista ja toteutuksesta vastasi Valonia. Valonia on varsinaissuomalaisien kuntien yhteinen kestävästä kehityksen asiantuntijaorganisaatio, joka toimii osana Varsinais-Suomen liittoa.

Toteutusta seurattiin ja ohjattiin Turun kaupunkiseudun kestävästä liikkumisesta alatyöryhmässä ja tehtiin tiivistä yhteistyötä Varsinais-Suomen liiton maankäytön ja liikennesuunnittelun sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa.

Hanke

- tuki Varsinais-Suomen sekä Turun kaupunkiseudun jatkuvaa liikennejärjestelmätyötä sekä MAL-sopimuksia
- edisti liikkumisen ohjauksen ja kestävästä liikkumisesta toiminta- ja yhteistyömuotoja Turun kaupunkiseudulla ja maakunnassa

Hankkeen toimenpiteet

Hankkeen perimmäisenä pyrkimyksenä oli tukea varsinaissuomalaisia kuntia heidän kestävän liikkumisen edistämistyössä. Valonian liikkumisen ohjauksen hankekokonaisuudet onkin saatu vuosi vuodelta palvelemaan yhä vahvemmin kuntien työtä kestävien kulkumuotojen edistämiseksi. Kuntien kanssa yhteistyö on aidosti vaikuttavaa, vaikka tulokset näkyvätkin usein hieman viiveellä.

Vuonna 2025 hankkeessa

- Päivitettiin Varsinais-Suomen liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma vuosille 2026–2030 ja otettiin ensi askeleet Varsinais-Suomen kestävän liikkumisen verkoston perustamiseen
- Toteutettiin Kestävän liikkumisen tila Turun seudulla -katsaus, jonka avulla edistettiin hyvien käytäntöjen jalkauttamista alueella ja innostettiin kuntia ja organisaatioita tekemään hyväksi havaittuja kestävän liikkumisen edistämisen toimenpiteitä.
- Autettiin kuntia kestävän liikkumisen suunnitelmien, kuten kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmien laadinnassa: osallistuttiin ohjausryhmiin ja työpajoihin. Hankeaikana varsinaissuomalaisissa kunnissa toteutettiin 5 kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaa ja ohjelmia on nyt 14:sta varsinaissuomalaisessa kunnassa.
- Toteutettiin Yksi matka viikossa -viestintäkampanja
- Osallistuttiin kestävän liikkumisen teemoilla:
 - kuntien liikenneturvallisuustyöryhmiin (Kaarina, Lieto, Paimio, Loimaa, Aura, Pöytyä, Somero, Salo ja Kustavi),
 - Turun ja Turunmaan seudun kuntien liikenneturvallisuustyöryhmään sekä
 - Kaarinan ja Raison kaupunkien kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman edistämis- ja seurantaryhmiin.

Lisäksi Valonia tuottaa kuntien ja muiden toimijoiden hyödynnettäväksi monenlaista kestävään ja turvalliseen liikkumiseen liittyvää materiaalia mahdollisuuksien mukaan [Materiaalit – Valonia](#)

Varsinais-Suomen liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma 2026–2030

- Hankkeen avulla toteutettiin Varsinais-Suomen liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma 2026–2030. Toimenpidesuunnitelma toimii ohjenuorana liikkumisen ohjauksen toimenpiteille.
- Toimenpide täydensi Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmaa, joka päivitettiin vuonna 2024.
- Syksyllä toteutettiin liikkumisen ohjauksen toimenpidekysely virkahenkilöille, päättäjille ja muille toimijoille. Kyselyyn vastasi 128 henkilöä ja vastauksia tuli jokaisesta varsinaissuomalaisesta kunnasta.
- Kyselyn avulla saatiin paljon hyviä toimenpide-ehdotuksia ja selkeä kuva siitä, mitä erityisesti pidettiin tärkeinä liikkumisen ohjauksen toimenpiteinä.
- Toimenpidesuunnitelma ja siihen liittyvä vuorovaikutusprosessista kertova artikkeli julkaistaan [Liikkumisen ohjauksen hankesivuille](#) kevään aikana, maakuntahallituksen käsittelyn jälkeen.

Varsinais- Suomen kestävän liikkumisen verkosto

- Toimenpidesuunnitelman päivityksen yhteydessä suunniteltiin myös Varsinais-Suomen kestävän liikkumisen verkostoa.
- Verkosto kokoaa yhteen kestävän liikkumisen teemoista kiinnostuneet tahot vapaamuotoisesti ajankohtaisten asioiden äärelle
- Verkoston ensiaskeleet otettiin Liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelman kyselyn myötä. Kyselyn yhteydessä kerrottiin alustavia suunnitelmia verkoston perustamiseksi.
- Kyselyn vastaajat saivat ilmaista kiinnostuksensa verkostoa kohtaan ja jättää yhteystietonsa. 40 henkilöä jätti yhteystietonsa ja tulee saamaan kutsun verkoston ensimmäiseen tilaisuuteen keväällä 2026.

Kestävän liikkumisen tila Turun seudulla

- Hankkeessa tuotettiin ajankohtainen katsaus Turun seudun kestävän liikkumisen edistämisestä. Katsauksessa koottiin yhteen vuosien 2021–2025 aikana toteutettujen kestävän liikkumisen hankkeiden hyviä esimerkkejä.
- Keskustelua kuntien toimenpiteistä ja esiin nostettavista asioista on käyty Kestävän liikkumisen alatyöryhmässä sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen / Lounais-Suomen Elinvoimakatuksen ja Varsinais-Suomen liiton kanssa.
- Hankkeessa julkaistiin kaikkiaan viisi laajaa artikkelia ja näihin liittyvää lyhytvideota Turun seudulla tapahtuneista toimenpiteistä *Kestävän liikkumisen tila Turun seudulla -sivulla*.
- Suunnitelmissa on jatkaa hyväksi havaitun viestintäformaatin parissa myös vuoden 2026 hankkeessa ja esitellä lisää teemoja ja toimenpiteitä.

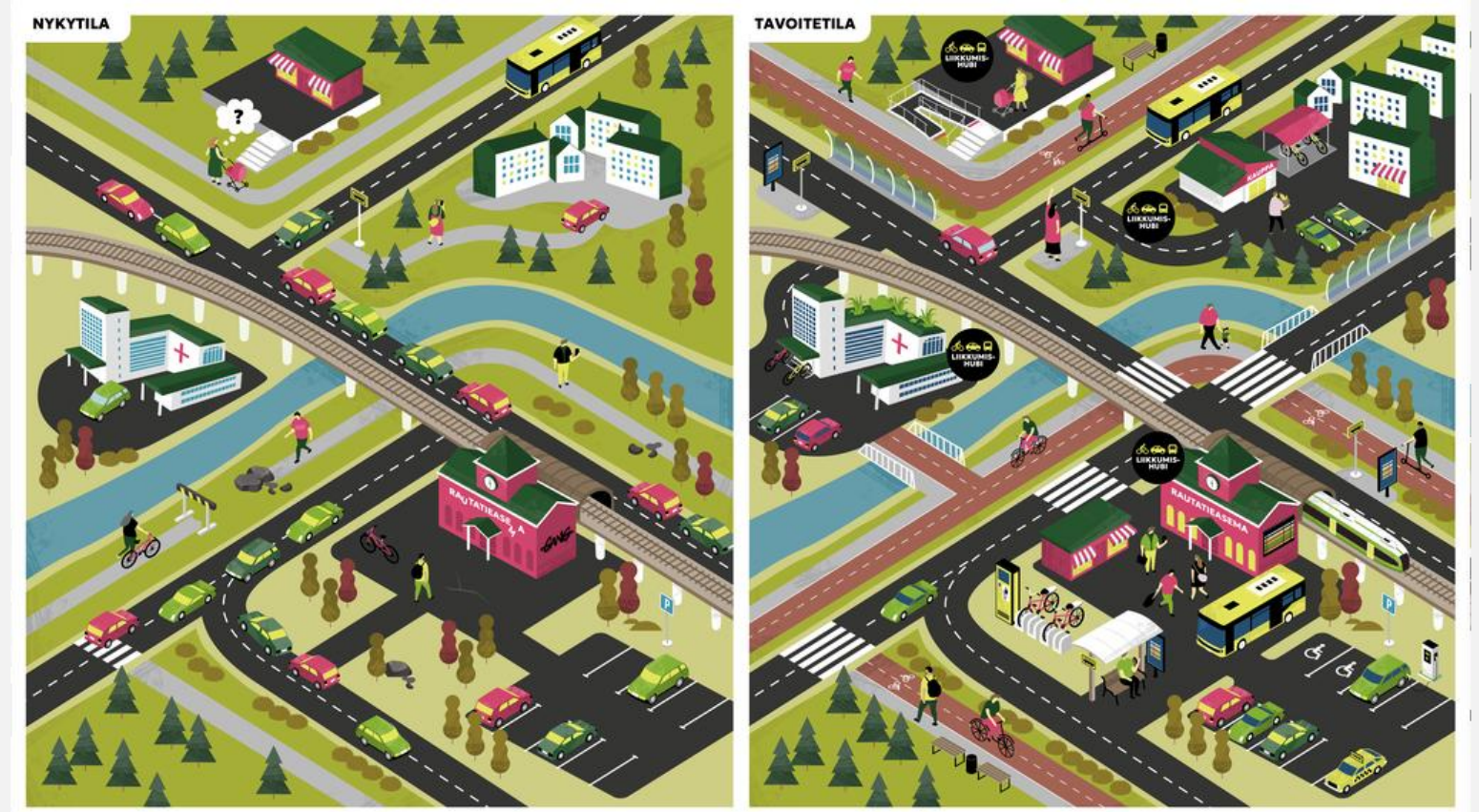
Infografiikka ja kuvamateriaali

Hankkeessa tuotettiin infografiikkaa kestävän liikkumisen teemasta, hyödynnettäväksi Kestävän liikkumisen tila-katsauksissa, liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelmassa sekä muussa viestinnässä

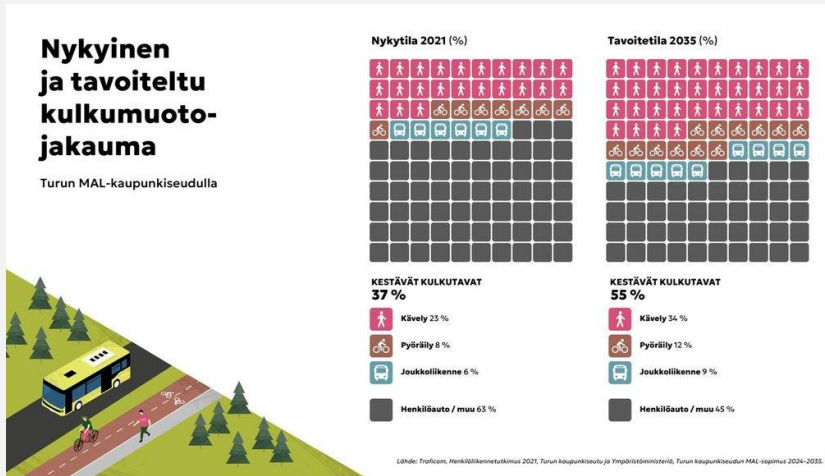
Toteutetut aineistot:

- Tavoitetilakuva Varsinais-Suomen liikenteestä vuoteen 2040 + Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti
- Neljä infograafia kestävän liikenteen teemoista. Infograafit on esitelty seuraavalla dialla

Lisäksi tilattiin valokuvia kestävän liikkumisen teemasta varsinaissuomalaisessa ympäristössä. Valokuvia jaetaan myös kuntien hyödynnettäväksi.

Infograafit

Kulku-
muotojen
nykytila ja
tavoittila
Turun MAL-
kaupunki-
seudulla

Kulku-
muotojen
tilantarve
katutilassa
tavoitteiden
mukaisesti
jaettuna

Joukkoliikennemuotojen toimivuus eri tarpeisiin

TARVE/KONTEKSTI	Kaukojuna	Lähijuna	Raitiotie	Kaukobussi	Paikallis- /seutubussi	Kutsukyyti
Pihät matkat	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗
Suuret matkustajamäärät	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗
Kaupunkien sisäinen runkoliikenne	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗
Seudullinen työmatkaliikenne	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗
Harva asutus	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗
Joustava palvelu	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗
Pienet matkustajamäärät	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗
Syöttöliikenne	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗	🚗🚗🚗

Eri joukko-
liikenne-
muotojen
sopivuus eri
tarpeisiin

Ihminen on keskimäärin noin 40 % eliniästään jollain tavoin aisti- tai liikuntarajoitteinen

Yksi matka viikossa -viestintäkampanja

- Kuntien kestävän liikkumisen viestinnän tueksi toteutettiin Yksi matka viikossa -viestintäkampanja marras-joulukuussa.
- Kampanjan ideana oli kannustaa kokeilemaan kestäviä kulkutapoja talvikaudella.
- Kaikille Varsinais-Suomen kunnille tarjottiin mahdollisuutta lähteä mukaan toteuttamaan kampanjaa.
- Valonia toteutti kampanjalle somekuvat ja tekstisisällöt sekä koordinoi asukkaille suunnatun arvonnän, jossa oli palkintona lahjakortti.
 - Kampanjan brändi ja ilme suunniteltiin vuonna 2024
- Lisäksi kunnat saivat halutessaan tarjota omille asukkailleen lisäpalkintoja.
- Kampanjaa lähti toteuttamaan Valonian lisäksi 8 kuntaa (Aura, Lieto, Loimaa, Naantali, Nousiainen, Salo, Sauvo ja Uusikaupunki.) Kaikki kunnat toteuttivat omissa kanavissaan useita kampanjapostauksia.
- Someosumia kuntien postauksista saatiin yhteensä 56 kappaletta. Kampanjan laskennallinen tavoitavuus Valonian mediaseurannan mukaan oli 213 000.

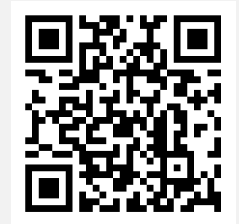
Lisätiedot: [Yksi matka viikossa -viestintäkampanja kunnille](#)

Lisätietoa

Marja Tommola
Kestävän liikkumisen
asiantuntija
p. 040 832 8515
marja.tommola@valonia.fi

Tilaa uutiskirjeemme!

valonia.fi/uutiskirje

